

**Що у Бахмуті?
Чим небезпечні інтерпретації фактів в ІПСО**
– с. 2
Схід – Захід. Це не потяг, це – ІПСО
– с. 2-3

**Шпигунська гра.
Чи допомагають соцмережі знайти бійця?**
– с. 3-4
73% винуватців. Або хто ж напав на Україну
– с. 4

ВИКОРИСТАННЯ ЕМОЦІЙ В ІПСО

ФРОНТ ПРОТИ ТИЛУ? ЯК РОСІЙСЬКІ СПЕЦСЛУЖБИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ЕМОЦІЇ В ІПСО

«Молоді, здорові на Бахмут нехай їдуть помагати хлопцям воювати. А співати ми й самі можемо. А то хлопці їх боронять, щоб вони співали, хай і артисти боронять, щоб народ співав» (коментар під оголошенням про концерт групи «Скорпіонс» у Києві після перемоги).

Ми сміялись до сліз, прочитавши коментар під повідомленням про ініціативу групи «Скорпіонс» дати концерт у Києві у день нашої перемоги. Нагадаємо: «Скорпіонс» – це англомова німецька рок-група, одна з найвідоміших у світі. Створена вона була... у 1965 році. Уявляєте, якого віку німці-музиканти, яким обурений абориген, чи аборигенка Фейсбуку пропонує їхати на фронт?

Воно й справді було би дуже смішно, якби не було так сумно. Адже таких коментарів тільки під одним повідомленням ми нарахували 36 із 133, тобто третину. Стало цікаво, що являють собою люди, які не мають поняття про групу «Скорпіонс», і ми пішли дивитись їх акаунти у мережі. І що ж ми побачили? З'ясувалося, що тільки один із 36 обурених читачів виявився живою людиною. Тобто на його сторінці були реальні фотографії, актуальні дописи, привітання друзів тощо. Решта ж акаунтів є ноунеймами – свіжествореними сторінками з автоматичними репостами, без фото, без живих історій. Тобто просто сторінками-клонами однієї з численних ботоферм. Стало очевидно, що ця ботоферма відпрацьовує інформаційно-психологічну спецоперацію (скорочено – ІПСО) «Фронт проти тилу» і підпорядковується головному розвідувальному управлінню збройних сил російської федерації.

Операція «Фронт проти тилу» почалася не вчора і навіть не 24.02.22. Вона йде від літа 2014 року. Саме відтоді час від

часу в нашому інформаційному просторі лунають думки, що:

- тил втомився від війни;
- в тилу всі п'ють-гуляють (а інколи, бувають меседжі, що й на фронті всі п'ють, «армія аватарів» – пам'ятаєте?);
- військових не поважають, принижують, порушують їх права;
- тил краде фронтове забезпечення та наживається на крові фронтовиків;
- тил тікає і ховається від мобілізації;
- тил поприкає високою зарплатнею фронтовиків.

І так далі, й тому подібне.

А хіба це не правда? – скаже активний користувач соцмереж, – хіба дійсно немає фактів, коли фронтовиків принижують, не пускають у маршрутку, обкрадають. Одні яйця по 17 гривень чого варті!

Так, це правда. В нашому розбурханому війною житті буває всяке.

Чи можуть, наприклад, у нас на Тернопільщині образити незнайому людину? А погано обслужити? Певно, що можуть. А чи є у нас крадії з необмеженими можливостями, достатньо цинічні, щоб навіть у війну красти? Можемо припустити, що і такі є.

А скажіть:

– Хіба хаму не все одно, кому хамити – військовому, чи цивільному, молодому, чи старому?

– Хіба той, що працює недбало, навмисне підловлює військового, чи так само недбало обслуговує всіх?

– Хіба егоїстична, байдужа до всього і всіх людина поширює свій егоїзм лише на людей у формі?

– Хіба крадію-клептократу не байдуже, у кого красти – у хворих, старих, чи військових?

То що (чи хто?) примушує нас виділяти саме військових-фронтовиків із загальної маси потерпаючих від хамства, недбалості, крадіяства й беззаконня?

У нашому ставленні до людей у формі є багато емоцій. Це і страх програти війну, й палка надія на їх мужність і вправність, і любов, на яку вони, як армія, що нас боронить, цілком заслуговують, і співчуття. Це такий вибуховий психоемоційний коктейль, на якому щедро розквітають російські ІПСО. Адже головною умовою успішної спецоперації є відключення критичного мислення аудиторії. А це відбувається на піку емоцій. Тільки у такому стані ворожі інформаційні війська мають змогу вживляти у мізки українців спеціально придумані для ІПСО меседжі-чіпи, на кшталт «тил втомився від війни», або «наші сонечки голі-босі-голодні».

Чому такою небезпечною є саме ця ІПСО? З двох вагомих причин.

По-перше, вона легко заходить у наш інформаційний простір на реальних емоціях людей. Повідомлень про провини тилу перед фронтовиками дуже багато. Це – актуальна тема для всіх, і дописувачі соцмереж, журналісти друкованих та електронних видань, ба, навіть випускаючі редактори телеканалів рідко замислюються, хто загострює та постійно актуалізує тему. Хто постійно підкидає дрівець у розбурхане багаття наших емоцій?

По-друге, ця спецоперація має життєво значиму для нас мету: розколоти фронт

і тил на дві ворогуючих суспільних групи. Давайте подумаємо, що це дасть ворогу в разі виграшу:

- ✓ похитнеться довіра фронтовиків до тилу, і відтак – бажання нас захищати;
- ✓ замість почуття гордості за волонтерський тил, виникне почуття образи, а це вже зовсім інша мотивація в бою.

«Опускаються руки» – так сказав нам один боєць, глибоко уражений ІПСО «Фронт проти тилу». Що з нами буде, якщо у них опустяться руки?

Що ж робити? Не розповідати про випадки негідного ставлення до фронтовиків? Якщо ситуацію не можна вирішити без розголосу, – то, звичайно, розповісти. Але треба дуже уважно слідувати за паритетом емоцій на сторінках видання, екрані, чи у стрічці новин. Гарних, мотивуючих історій має бути більше. Їх же не треба шукати! Прекрасних прикладів волонтерства, самопожертви, плідної праці на перемогу в тилу – ми переконані – значно більше, ніж випадків негідного ставлення до фронтовиків. Потрібно постійно нагадувати нашим хлопцям і дівчатам на передовій, що тил годує, одягає, підтримує їх. І не тільки волонтерством, а й податками, роботою на виробництві, стартапами й колосальними зусиллями по збору коштів та гумдопомоги серед іноземців.

Тил – це ми: матері, брати, сестри, дружини та діти тих, хто нас захищає. Воїнам потрібно говорити, що ми в них віримо, ми за них молимося повсякчас і зробимо для перемоги все, що в наших силах.

А поодинокі випадки негідного ставлення будемо прискати відразу, на місці злочину, оберігаючи наших воїнів не тільки від беззаконня та хамського ставлення, а й від ворожої ІПСО. ✨

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

Інститут
аналітики
та адвокації

Русійна
Сила

Публікація підготовлена в рамках суб-гранту проекту *Re:Ukraine project* за фінансової підтримки Європейського Союзу, що реалізується ГО «Інститут аналітики та адвокації». Її зміст є виключною відповідальністю суб-грантера проекту *Re:Ukraine project* ГО ВГО «Русійна Сила» і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

ЩО У БАХМУТІ? ЧИМ НЕБЕЗПЕЧНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ФАКТІВ В ІПСО

«Будь-який солдат, якому ставлять питання про те, що там відбувається на фронті, він завжди не знає, що відповідати. Тому що, чим менше зірок на твоїх погонах, тим менше ти взагалі володієш стратегічним задумом командування» (журналіст, воїн ЗСУ Павло Казарін у програмі «Рандеву з Яніною Соколовою»).

Атакам ворога на полях боїв, наступам і контрнаступам завжди передують інформаційна обробка супротивника, тобто нас із вами. Дуже часто в інформаційній війні проти українців російські спецслужби використовують брехню:

- фейки – вигадані, підтасовані факти,
- діпфейки – подробиці відео з висловлюваннями відомих політиків та військових, виготовлені за допомогою штучного інтелекту,
- підтасовку фактів,
- подробиць документів тощо.

Ворог спирається на поширене когнітивне упередження більшості людей – вірити тому повідомленню, яке прочитав

першим. Саме через це упередження часто трапляється так, що відверта брехня шириться соціальними мережами блискавично, а її спростування набирає заледве десяток «уподобайок». І все ж таки фейки у всіх їхніх виглядах під тиском фактів розтануть зрештою, як роса на сонці.

Набагато підступнішими є інтерпретації реальних фактів так, як вигідно супротивнику. Чим небезпечне те чи інше трактування фактів? Тим, що у даному випадку йдеться про правдиву подію, висловлювання, документ. Однак у поясненні, розкритті цього факту може чаїтись небезпека.

Давайте подивимось на прикладі, як це працює. Візьмімо всім відомий факт: вже

багато місяців наші Сили Оборони попри криваві бої утримують місто Бахмут. Він – цей факт – є незаперечним. Проте, в інформаційному просторі його інтерпретують по-різному. Наприклад, можна знайти таке:

«Бахмут – це стратегічно важливий пункт, оскільки він є потрібним для фронту рокадним вузлом (тобто через нього проходять фронтові дороги, необхідні для нашої логістики)».

А можна – по-іншому:

«Бахмут – це фортеця незламності, об яку вже котрий місяць поспіль ламають зуби російські елітні частини й угруповання».

Можна надибати й таку інтерпретацію:

«Бахмут – це точка зіткнення військової необхідності і політичних амбіцій керівництва держави».

Як бачимо, один незаперечний факт можна інтерпретувати дуже по-різному. І сперечатись з опонентом, що визнає ту чи іншу інтерпретацію подій в Бахмуті, вкрай складно. Чому? Тому що, як сказав у наведеній вище цитаті Павло Казарін, стратегічний задум і дійсний стан справ відомий лише командувачу.

То чому ж вірити, якій із наведених, чи існуючих інтерпретацій? Кожен обирає сам ту історію Бахмута, яка більше відповідає його життєвій позиції, його картині світу. Якщо людина вірить в наші Сили Оборони, довіряє керівництву держави, вона обере перший варіант, чи другий. Якщо ж споживач інформації має іншу картину світу, то він може обрати й третю інтерпретацію, бо вона доповнює його уявлення про дійсність.

Ворогу легко маніпулювати фактами у випадку з Бахмутом, оскільки ця історія є дуже болючою для багатьох мешканців Тернопільщини. Вона пов'язана зі страхом, надією, переживаннями за рідних,

які там воюють, горем втрат – тобто тими емоціями, які, підігріті й підсилені вдалими відео, текстами, фейками виробництва російських спецслужб, здатні виключати критичне мислення. А це робить нас вразливими до обробки ворожими інформаційними військами. Як? Ми втрачаємо здатність розрізнати інформацію про реальність, яка є дуже складною, і її віртуальною проекцією, підігрітою російськими спецслужбами.

Які задачі вирішують спецслужби РФ, так чи інакше інтерпретуючи події в Бахмуті?

Перш за все, це підрив довіри до командування та політичного керівництва країни. Росіяни ще й досі не попросились зі стратегічним планом влаштувати в Україні «русскую весну».

По-друге, це зрив мобілізації. Розповіді про «пекло в Бахмуті» спонукають чоловіків призовного віку ховатись по глухих селах, аби не потрапити під роздачу повісток з військокомату. Там важко, так, це факт, якого ніхто не приховує. На фронті завжди важко, але боронити країну – єдиний шлях нашого з вами виживання.

По-третє, росіянам вигідно деморалізувати українське суспільство, зламати наш спротив.

Як протистояти ворожій інформаційній машині? Як би цинічно це не звучало, потрібно максимально виключати емоції всіма можливими способами: утримуватись від частого перегляду новин, відриватись від месенджерів і виходити із соціальних мереж. Не поширювати контент, який викликає надмірні емоції. Частіше гуляти на свіжому повітрі, спілкуватись з друзями. Дуже корисно після будь-якого емоційного сплеску, пов'язаного з фронтом, донатити на армію. Хоч невеликими сумами. Донати нашим котикам – це прекрасне заспокоєння. Правда-правда! ✨

СХІД – ЗАХІД. ЦЕ НЕ ЗАЛІЗНИЧНИЙ ПОТЯГ, ЦЕ – ІПСО

– І все одно Ви – східнячка – не так мислите, як ми, західняки!
– Це – ваше когнітивне упередження, бо я не східнячка, я з Волині.
(діалог між тренеркою і учасницею семінару «Ворожі ІПСО. Як виявити та протистояти?» у Тернополі).

Однією із головних стратегічних цілей російських інформаційно-психологічних спецоперацій в українському інформаційному просторі є розкол суспільства на якомога дрібніші ворогуючі групи. Ворогу, аби перемогти, потрібно налаштувати у нас всіх проти всіх:

- російськомовних проти україномовних,
- вояків проти тиловиків,
- біженців проти залишених,
- старих проти молодих тощо.

Чим дрібнішими будуть групи, тим легше з ними впоратись. Однак починалось все з величезного ключового розлому, на якому ворог спекулює і маніпулює досі. Мова про важку для нашого суспільства проблему: поділ на Схід і Захід.

Ми не схильні закривати очі на реальність і стверджувати, що різниці між мешканцями сходу і заходу України не існує. Вона є. По-перше, це різниця історична. По-друге, релігійна. По-третє, мовна. В побуті, звичаях, манерах – багато в чому її

видно неозброєним оком. Не помічати цього – глупство. А от грати на цьому, аби роз'єднати країну – злочин.

Вперше така злочинна гра на різниці між сходом і заходом відбулась під час президентських виборів 2010 року з подачі американського політехнолога Пола Манафорта – лобіста, політичного консультанта та колишнього адвоката. Упродовж довго часу він обслуговував президентські кампанії Республіканської партії, а з червня по серпень 2016 року обіймав посаду голови виборчого штабу Дональда Трампа. 2018 року був засуджений за податкове та банківське шахрайство й з січня 2019 втратив ліцензію на юридичну практику.

Саме цей політичний шахрай запро-

понував Віктору Януковичу використати у своїй передвиборчій кампанії, що, без сумніву проходила під контролем ФСБ, історичну різницю між сходом і заходом України як інструмент, щоб протиставити одну частину українського суспільства іншій. І це спрацювало.

Коли з початком війни у наш інформаційний простір зайшла російська ІПСО, ґрунт для неї вже був готовий. В основу цієї ворожої спецоперації покладений простий, але дієвий принцип: все, чим відрізняється схід України від заходу має розділяти. Та й саме словосполучення «Схід/Захід» вже несе в собі ідею розділення. Тому замість нього зараз заведено говорити східна і західна Україна. ▶

СХІД – ЗАХІД. ЦЕ НЕ ПОТАГ, ЦЕ – ІПСО

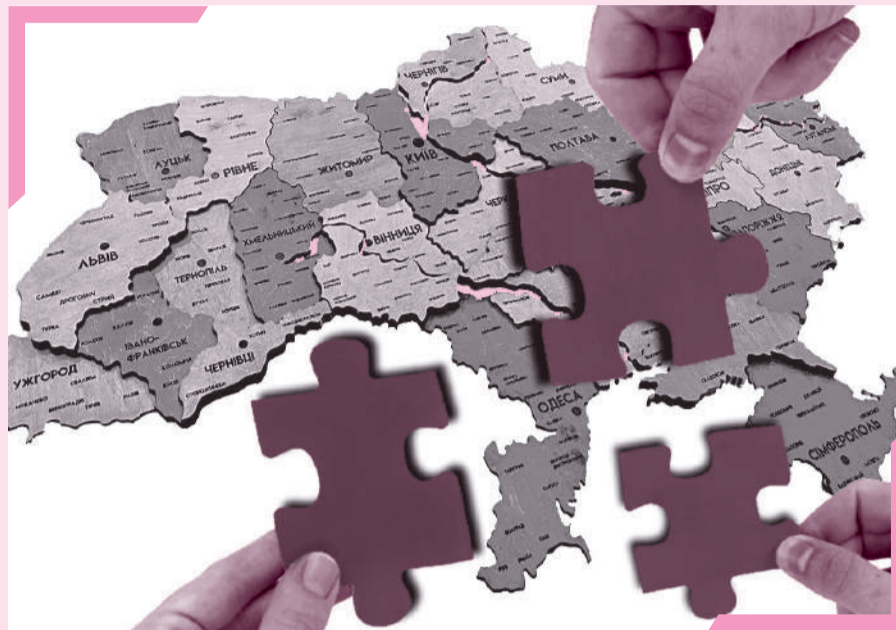
Українці східної та західної територій завжди прагнули до об'єднання і єдналися при кожній можливості. В часи лихоліть люди приймали одне одного у своїх домівках, годували, ховали, підтримували. Ми раділи щирості й відкритості східняків, домовитості й яскравій мові западенців. Саме відмінності робили нас такими цікавими, різноманітними, саме особливості кожного регіону заохочували пізнавати свою країну, різнобарв'я її звичаїв, побуту, архітектури, культури. І раптом прийшла політична кампанія, а за нею ворожа ІПСО, і змінила картину світу багатьох людей, примусивши підозріло сприймати всі наші відмінності. І на це піддалися не тільки прості й неосвічені в царині інформації люди. Політики, діячі культури, інтелігенція й досі живуть нарративами цієї ІПСО.

Як же працює ця інформаційно-психологічна спецоперація, якщо вона може зачепити мізки буквально кожного? В основі нашого сприйняття меседжів та нарративів ІПСО лежать когнітивні упередження – тенденції, звичка думати певним чином, що призводять до відхилення у логіці суджень. Вчені (а вивченням цієї теми займається поведінкова психологія) нарахували більше 120 когнітивних упереджень, які ми застосовуємо автоматично:

- коли треба швидко реагувати й немає часу на обдумування,

- коли запам'ятовуємо і згадуємо,
- коли багато інформації,
- коли не вистачає сенсу.

Проблема когнітивних упереджень в тому, що це – природна частка нашого буття. Так працює наша психіка й цим мало що можна вдіяти.

Вивчати звички мозку відхилитись у судженнях від реальності надзвичайно цікаво. В основі багатьох ІПСО, і спецоперації «Схід/Захід» також, лежить зокрема «каскад доступності» – упередження, яке ще називають ефект ілюзії правди – тенденція

вірити, що інформація правдива, якщо ми почули її багато разів. Або ж «ефект надмірної впевненості» – тенденція впевненості у власних судженнях навіть тоді, коли доказова база шкутильгає. Чи підтверджуючі упередження – схильність шукати й засвоювати тільки ту інформацію,

хачка, уражена інформ-чіпом «схід/захід» шукала в словах тренерки тільки ту інформацію, яка підтверджувала її уявлення про розділеність регіонів, й самовпевнено зробила висновок, що тренерка – східнячка.

Збитки від ІПСО «Схід/Захід» – величезні:

- ✓ операція порушила єдність українців перед лицем реального знищення росією нашої державності;
- ✓ завдала колосальних збитків репутації держави та її керівництва в очах наших партнерів та всієї міжнародної спільноти;
- ✓ деморалізує людей в тилу і це безумовно зачіпає й армію;
- ✓ ворогу вдалося нав'язати українцям фільтр, крізь який проганяються суспільні події;
- ✓ ворог, маніпулюючи на темі, продовжує створювати відчуття непримиримості двох частин однієї України.

То що ж робити з ІПСО «Схід/Захід»? Залишити так, як є?

Наш рецепт – вчитись. Вчитись радіти відмінностям між нами, насолоджуватись унікальними особливостями один одного й всього, що нас оточує.

– Голубонько, – сказала тренерка з Волині слухачці з Тернопільщини, – ми всі – різні, і це прекрасно. Бажаю Вам мати таке велике серце, щоб вміщало всю Україну, у всій її різноманітності». ✨

СОЦМЕРЕЖІ ЯК ВОРОЖА ГРА

ШПИГУНСЬКА ГРА. ЧИ ДОПОМАГАЮТЬ СОЦМЕРЕЖІ ЗНАЙТИ БІЙЦЯ?

«Я продовжую пошук свого синочка (прізвище, ім'я) 14.09.2002 р.н. Молю всіх про допомогу. Знаходився в м. Мар'їнка Донецької обл., був поранений і залишений на окупованій території. Благаю всіх небайжих про допомогу» (Текст під фото бійця на сторінці «Пошук людей» у мережі Фейсбук).

На тренінгах з інформаційної безпеки ми завжди покажемо скріншот цього повідомлення і запитуємо:

– Що не так з цією публікацією?

Учасники озвучують свої версії відповіді, але завжди дивуються, коли чують нашу версію:

– У цій публікації не так **все**. Її просто не повинно бути у соцмережі.

І далі ми запитуємо:

– А скільки разів кожен з вас поширював подібні звернення?

Слухачі ніяковіють, адже багато хто з користувачів мереж перепочував такі слізні прохання зі святою вірою, що робить добру справу. І мало хто замислювався, що «зробіть хоч репост» у даному випадку може серйозно нашкодити. Чим? Розповідаємо по порядку.

✓ **Аудиторія.** Кожен медійник, у якій би галузі він не працював, скаже вам: профіль цільової аудиторії – 90% успіху. Хто є читачами сторінок на кшталт «допоможіть знайти»? Родичі тих, кого розшукують. Це, як правило, цивільні люди, дуже далекі від військових справ. Отже, вірогідність того, що читачі сторінки зустрічали зниклого бійця фактично дорівнює нулю. А де є ті люди, які володіють інформацією? Найперше, у штабах батальйону та бригади, де служив боєць. У складі підрозділів точно знайдуться бійці, які щось скажуть, порадять, підкажуть. Ось чому родичам військових важливо мати контакти командирів і побратимів їхнього рідного воїна. Це спрацює краще, ніж

повідомлення на сторінці, яка до військових структур не має ніякого стосунку.

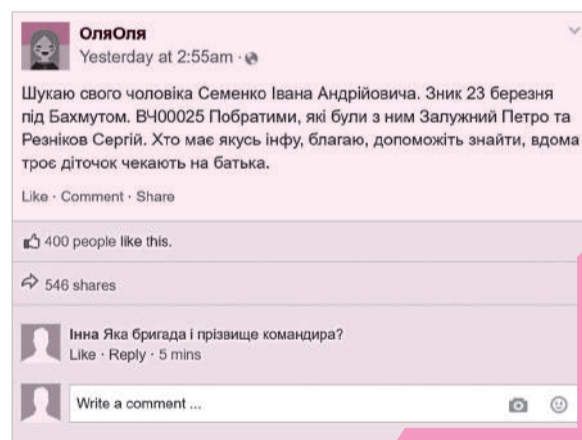
✓ **Моніторинг.** Але є військові структури, які дуже пильно моніторять повідомлення на сторінках пошуку бійців. Це – інформаційні війська російської федерації. Номери військових формувань Сил Оборони, особливо у прив'язці до дат і місць дислокації – ласий шматок для військової розвідки ворога. Якщо уважно послідувати за коментарями під закликами про пошук військових, часто можна побачити обережні уточнюючі питання: з якої бригади, хто командир, звідки і коли виходив на зв'язок востаннє. Це тільки коментарі. Можна собі уявити, скільки важливої інформації отримує ворог із особистого листування з родичами зниклих безвісти.

✓ **Полон.** У 2014 році наша команда вперше зіткнулася з проблемою оприлюднення інформації в разі полону. Один з регіональних ЗМІ попросив нас взяти інтерв'ю про бійця, який вважався загиблим, хоча тіла його не знайшли. Ми відшукали побратима героя і розпитали, яким був загиблий боєць. Дізналися, що він був відчайдушно сміливим, надзвичайно креативним у військовій справі. Наостанок запитали:

– Ти, мабуть, дуже сумуєш за своїм побратимом?

– А от і ні, – відповів доброволець, – я не вірю, що він загинув. Такий, як він, просто не міг загинути.

Ми не знали, що відповісти. Написали матеріал і опублікували. А через кілька годин отримали дзвінок

від однієї серйозної установи із наказом негайно зняти публікацію.

– Ваш боєць, – пояснили нам згодом, – перебуває в полоні. Щоб його звідти витягти, потрібні дуже серйозні зусилля. У цьому процесі кожне зайве слово може бути фатальним. Визволення бійців, особливо добровольців, має відбуватись у повній тиші. Ви навіть уявити собі не можете, які зв'язки, які механізми задіяні у ході цієї роботи.

Бійця-героя звільнили майже через рік. Ми зустрілись з ним. Він розповів, що назвався іншим прізвищем і вдавав із себе цивільного.

Полонені на допитах, часто вказують не свої звання, прізвища, статус. Так вони намагаються уникнути катувань, або й розстрілу. І тут кожне фото, будь-яка інформація, взята ворогом із відкритих джерел, може допомогти ідентифікувати полоненого і призвести до трагедії.

Інформаційна спецоперація. Окрім моніторингу сторінок реальних українців,

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

Інститут
аналітики
та адвокації

Русійна
Сила

Публікація підготовлена в рамках суб-гранту проекту *Re:Ukraine project* за фінансової підтримки Європейського Союзу, що реалізується ГО «Інститут аналітики та адвокації». Її зміст є виключною відповідальністю суб-грантера проекту *Re:Ukraine project* ГО ВГО «Русійна Сила» і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

ЧИ ДОПОМАГАЮТЬ СОЦМЕРЕЖІ ЗНАЙТИ БІЙЦЯ?

Дивіться початок на стор. 3 → ворожі спецслужби створюють і власні спільноти в соцмережах у рамках ІПСО «Допоможіть знайти людину». Для чого?

За допомогою таких спільнот:

- отримується інформація про особовий склад, чисельність та місця дислокації підрозділів ЗСУ;

- ідентифікуються командири підрозділів;
- здобувається інформація про кількість загинувших та поранених з нашого боку;
- ідентифікуються полонені та «ціна» їх обміну;

- шукаються можливості шантажувати родини полонених та зниклих безвісти, вимагаючи інформацію та/чи викуп,

Спільноти пошуку зниклих на війні використовуються також як полігон для ІПСО інших спрямувань.

Українці – сердобольна нація, яка вміє співчувати. Ми болюче переживаємо горе втрат, навіть тоді, коли напругу ці втрати нас не стосуються. Ми вдячні воїнам Сил Оборони за спокійне життя в тилу, й пал-

ко бажаємо хоч чимось зарадити тим, хто втратив рідних. Але співчуття – це емоції. Ворожі ІПСО дуже вправно вмюють на них грати. А реальна допомога – у площині раціональних дій, протоколи яких вже давно існують, їх можна легко знайти на офіційних ресурсах Міністерства Оборони, СБУ та Генерального Штабу. ✿

ЯК ПРАЦЮЮТЬ МАНІПУЛЯЦІЇ

73% ВИНУВАТЦІВ. АБО ХТО Ж НАПАВ НА УКРАЇНУ

Перенесення (або трансфер, від англ. transference) – феномен в психодинамічній психології, несвідоме перенесення раніше пережитих почуттів і ставлень, що проявлялися до однієї особи, зовсім на іншу особу – в тому числі і на психотерапевта в ході сеансу психотерапії. (Вікіпедія)

В аббревіатурі ІПСО (інформаційно-психологічна спецоперація) – є підступна літера, що вказує на тотальну вразливість аудиторій до ворожого впливу. Ці операції – «п» – психологічні, тобто такі, що задіюють різноманітні особливості людської психіки і використовують інструментарій впливу не на логіку й інтелект, а на стани свідомості. Такі, як страх, провина, невпевненість, розпач, горе тощо. Чим сильніші емоції, чим глибше суспільство занурюється у деструктивні стани, викликані війною, тим легше ворогу маніпулювати масовою свідомістю.

Ворожі інформаційні спецвійська використовують будь-яку нагоду, аби через вплив на нашу свідомість досягти своїх цілей:

- ✓ деморалізувати суспільство, особливо активну його частину,
- ✓ розділити, розפורшити, атомізувати спільноту українців,
- ✓ легітимізувати в інформаційному полі свою агресію, виправдати напад на Україну,
- ✓ зупинити партнерську допомогу, посягнувши сумнів у доцільності існування України як держави тощо.

Для реалізації поставлених задач ворог активно використовує внутрішні розділення і проблеми нашого суспільства. Зокрема, інформаційними військами рф вже неодноразово використовувалась ІПСО, яку ми умовно назвали «73 vs 25».

Тема поділу українців на дві групи за принципом електорату двох ворогуючих політичних сил – не нова. Її використовували ще політтехнологи В. Януковича, і ні для кого не є секретом, під чийм патронатом вони працювали. Однак, це не зупинило наступників «легітимного» від використання тієї ж технології у досягненні власних політичних цілей.

Тобто, ґрунт для російської ІПСО був закладений українськими політиками. Інформаційним спецвійськам рф залишалося тільки підігрівати емоції суспільства, підкидаючи хмизу маніпуляцій у вогонь суспільного розбрату.

Раз тема не нова, навіщо знову її підіймати?

Причина є. ІПСО «73 vs 25» в нашому інфпросторі сьогодні набуває нового звучання, основним меседжем якого є:

• у війні з рф винні 73% українців – виборців В. Зеленського.

Швидкість, з якою поширюється ворожий меседж-чип в українському медіапросторі, дозволяє зробити висновки про ставку з боку ворога на стратегічний

масштабна маніпуляція. В чому вона полягає?

Маніпулюють, наприклад, цифрами, розділяючи всіх українців на 73 і 25 відсотків, прив'язуючи це до кількості виборців П. Порошенка та В. Зеленського.

Що ж є в реальності?

Давайте поглянемо на цифри:

Явка виборців на першому турі минулих президентських виборів – 62,88%, на другому – 61,42%.

Висновок: лише трохи більше половини виборців України продемонстрували свій вибір. Майже 40% його не зробили.

А отже поділ всіх громадян країни на 73 і 25 – чистої води маніпуляція.

ІПСО в український інформаційний простір! Меседж «у війні винні 73» підхопили лідери суспільної думки, популярні блогери й журналісти й активно виводять викиди російських спецслужб в офіційне інформаційне поле. Це викликає певні, не дуже приємні думки:

- в українському суспільстві є центробіжні сили, що готові до політичної боротьби попри загрози існуванню держави з боку агресора,

- якась частина нашого суспільства мислить в унісон з ворогом,

- в Україні існують настільки сильні внутрішні протиріччя, що навіть війна з її загрозами фізичного знищення не може їх залагодити,

- якась частина українського суспільства морально готова перекласти провину за війну з агресора на співвітчизників.

Вражає те, що на позицію готових до звинувачення не впливають очевидні факти:

- війну розпочала російська федерація у 2014 році з захоплення українських територій Криму і Донбасу;

- амбіції москви в цій війні були очевидними, підготовка до неї не приховувалась, втрати накопичувались. Іловайськ, Дебальцево, втрата стратегічного запасу боєприпасів – це поразки задовго до «73 vs 25»;

Ми по зав'язку наїлись війни. Горе втрат зачепило кожну українську родину. Наша колективна свідомість, душа народу – суцільна болюча рана: куди не торкнись – фронт, тил, економіка, освіта, еміграція – всюди болить. Будь-який необережний рух в інформаційному полі може викликати (і викликає!) неадекватну емоційну реакцію, зрив, вибух. Це – небезпечно. І ворог це знає. Тому постійно підкидає в наш інформаційний простір свої отруйні меседжі.

І це – зрозуміло! На те він і ворог.

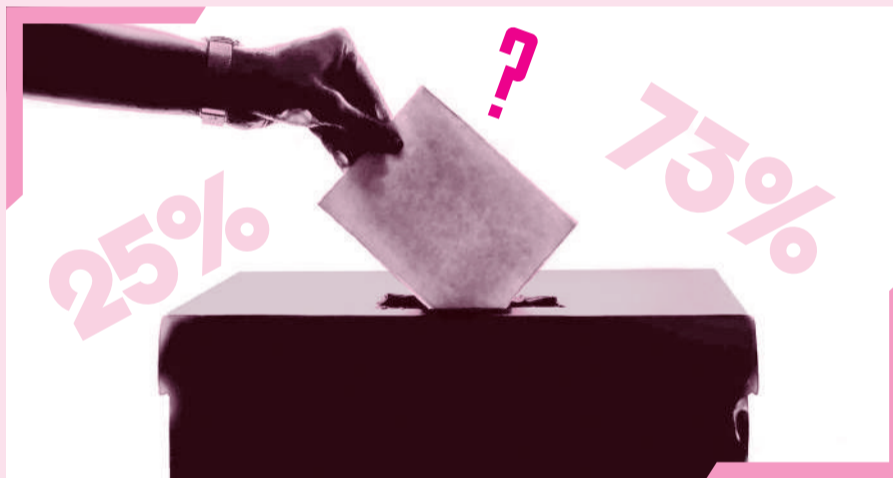
Не зрозуміло інше:

- чому історія трагічних для держави внутрішніх чвар усіх історичних періодів нічому не вчить українців?

- чому певні політичні сили під час війни вважають морально виправданим ширити наративи російських спецслужб?

- чому політичні амбіції не згасають на тлі неосяжних трагедій?

І – головне. Чи є межа цинізму владних забаганок і якою ще має бути для нас їх ціна? ✿

масштаб спецоперації. А отже російські інформаційні війська задіяли і будуть задіювати надалі всі свої ресурси для реалізації головної мети: розколоти українське суспільство на два непримиримих табори й стравити їх між собою.

Таким чином рф вирішує ряд важливих задач:

1. Демонструє спільноті наших союзників небезпеку громадянських конфліктів всередині нашої країни й доводить свій меседж «Україна – недодержава», що не може існувати без важелів зовнішнього керування.

2. Легітимізує своє вторгнення, трактуючи його як допомогу у вирішенні громадянських протиріч.

3. Деморалізує активні прошарки суспільства, пригнічує моральний стан і волю до перемоги.

4. Провокує громадянський конфлікт в Україні, щоб змінити становище на фронті й зайти на переговори з позицій сили.

При чому досить цинічна і брудна. І всі політичні й громадські опоненти, що використовують ці маніпулятивні цифри, свідомо чи несвідомо занурюються у цей бруд.

- за результатами першого туру виборів П. Порошенко мав 15, 95% голосів, В. Зеленський – 30, 24. Це власне й є електорат безумовної підтримки. Решта – люди, що приєднались у другому турі, тобто – електорат із застереженнями.

Висновок: привласнювати собі 25 і 73 відсотки відданих виборців – маніпуляція. Як і звинувачувати той чи інший відсоток у «неправильному» виборі.

Отже, як бачимо, виборців Зеленського, на яких російська ІПСО намагається покласти провину за початок війни, аж ніяк не 73%.

Так само, як і виборців П. Порошенка далеко не 25% від усіх українців, які мають право голосу, а лише від 61,42% тих, що прийшли на вибори у другому турі.

Дивно, як легко зайшла російська